

SUPREMAE S. CONGREGATIONIS S. OFFICII

AD OMNES PATRIARCHAS, ARCHIEPISCOPOS, EPISCOPOS
ALIOSQUE LOCORUM ORDINARIOS
“ ETIAM RITUS ORIENTALIS „

De modo procedendi in causis sollicitationis

INSTRUCTIO

ROMAE

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

— 1
1922

De modo procedendi in causis de crimine sollicitationis

INSTRUCTIO

servanda diligenter in archivo secreto Curiae pro norma interna, non publicanda nec ullis commentariis augenda.

Praeliminaria.

1.° Crimen sollicitationis habetur cum sacerdos aliquem poenitentem, quaecumque persona illa sit, vel in actu sacramentalis confessionis; vel ante aut immediate post confessionem; vel occasione aut praetextu confessionis; vel etiam extra occasionem confessionis in confessionali sive in alio loco ad confessiones audiendas destinato aut electo cum simulatione audiendi ibidem confessionem, ad inhonesta et turpia sollicitare vel provocare sive verbis sive signis sive nutibus sive tactu sive per scripturam aut tunc aut post legendam tentaverit aut cum eo illicitos et inhonestos sermones vel tractatus temerario ausu habuerit (Const. *Sacramentum Poenitentiae*, § 1).

2.° De infando hoc crimine cognoscere in prima instantia spectat ad *locorum Ordinarios* in quorum territorio Reus residentiam habet (V. infra nn. 30 et 31), idque nedum iure proprio sed etiam ex speciali Sedis Apostolicae delegatione; *cisque omnino praecipitur, graviter onerata eorum conscientia, ut posthac causas huiusmodi coram proprio tribunali quamprimum introducendas, discutendas et terminandas eurent.* Ex peculiaribus tamen *gravibusque* rationibus possunt hae quoque causae, ad normam can. 217, § 2, directe ad S. Congregationem S. Officii deferri vel ab ipsamet

S. Congregatione ad se advocari. Quin et ipsis Reis conventis integrum manet in quovis iudicii gradu ad S. Officium recursum habere; sed recursus sic interpositus non suspendit, excluso casu appellationis, exercitium iurisdictionis in iudice qui causam iam cognoscere coepit; quique idecirco poterit iudicium prosecui usque ad definitivam sententiam, nisi constiterit Sedem Apostolicam causam ad se advocasse (Cfr. can. 1569).

3.º Nomine locorum Ordinariorum hic intelliguntur, pro suo quisque territorio, Episcopus residentialis, Abbas vel Praelatus *nullius*, Administrator, Vicarius et Praefectus Apostolicus quique, praedictis deficientibus, interim ex iuris praescripto aut ex probatis constitutionibus in regimine succedunt (Can. 198, § 1); non tamen Vicarius Generalis, nisi ex speciali delegatione.

4.º Loci Ordinarius hisce in causis iudex est etiam pro Regularibus, quamvis exemptis; eorum quippe Superioribus districte prohibetur quominus in causis ad Sanctum Officium spectantibus se intromittant (Can. 501, § 2). Salvo tamen iure Ordinarii, id non impedit quominus Superiores ipsi, si quem suum subditum in Poenitentiae Sacramenti administratione delinquentem forte compererint, et possint et debeant eidem invigilare eumque, adhibitis etiam poenitentiis salutaribus, admonere et corrigere et, si casus ferat, a quolibet ministerio remove et alio transferre.

5.º Ordinarius loci potest vel per se huiusmodi causis praesesse, vel eas alteri, viro scilicet ecclesiastico gravi et maturae aetatis, cognoscendas committere, haud quidem habitualiter seu ad universitatem istarum causarum, sed toties quoties pro singulis causis scripto delegando, salvo praescripto can. 1613, § 1.

6.º Quamvis regulariter unus, ratione secreti, pro causis huiusmodi praescribatur iudex, non prohibetur tamen Ordinarius in casibus difficilioribus unum vel duos sibi adsciscere assessores consulentes ex iudiciis synodalibus eligendos (Can. 1575); vel etiam tribus, item ex synodalibus eligendis, iudicibus causam agendam tradere cum mandato procedendi collegialiter ad tramitem can. 1577.

7.º Promotor iustitiae, Rei defensor et notarius, quos sacerdotes esse oportet graves, maturae aetatis, integrae famae, in iure canonico doctores vel ceteroqui peritos et iustitiae zelo probatos

(Can. 1589), nec reperiri erga Reum in conditionibus, de quibus can. 1613, nominantur in scriptis ab Ordinario, promotor quidem iustitiae (qui potest esse alius a promotore iustitiae Curiae) pro universis huius generis causis; Rei vero defensor et notarius toties quoties in singulis casibus. Imo non prohibetur Reus sibi benevolum defensorem proponere (Can. 1655) qui tamen sit sacerdos et ab Ordinario probandus.

8.º Quaecumque (quod suis locis dicetur), eius interventus requiritur, promotore iustitiae non citato, nisi forte etsi non citatus revera interfuerit, acta pro irritis habenda erunt; sin autem legitime citatus aliquibus actis non adfuerit, acta quidem valebunt, sed postea omnino erunt eius examini subiicienda ut ea omnia sive voce sive scriptis possit animadvertere et proponere quae necessaria aut opportuna indicaverit (Can. 1587).

9.º Notarium, contra, omnibus prorsus actis sub poena nullitatis adesse oportet eaque propria manu exarare vel saltem subscribere (Can. 1585 § 1). Ob specialem tamen horum processuum indolem fas est Ordinario ab interventu notarii ex rationabili causa dispensare in recipiendis, ut suo loco adnotabitur, denunciationibus nec non in diligentis, quas vocant, peragendis atque in testibus inductis examinandis.

10.º Minores administri nulli adhibeantur nisi quos omnino necesse sit; hique eligantur, quantum fieri poterit, ex ordine sacerdotali; semper autem sint probatae fidelitatis atque omni exceptione maiores. Notandum tamen quod, si quando necessitas postulet, possunt nominari ad quosdam actus recipiendos etiam non subditi in alieno territorio degentes vel illius territorii Ordinarius rogari (Can. 1570, § 2): servatis semper cautelis de quibus supra et can. 1613.

11.º Quoniam vero quod in hisce causis tractandis maiorem in modum curari et observari debet illud est ut eadem secretissime peragantur et, postquam fuerint definitae et executioni iam traditae, perpetuo silentio premantur (Instr. S. O. 20 Febr. 1867, n. 14); omnes et singuli ad tribunal quomodocumque pertinentes vel propter eorum officium ad rerum notitiam admissi arctissimum secretum, quod *secretum Sancti Officii* communiter audit, in omnibus et

cum omnibus, sub poena excommunicationis latae sententiae, ipso facto et absque alia declaratione incurrendae atque uni personae Summi Pontificis, ad exclusionem etiam Sacrae Poenitentiariae, reservatae, inviolabiliter servare tenentur. Qua quidem lege Ordinarii adstringuntur *ipso iure* seu vi proprii eorum muneris; ceteri administri *ex iuramento* quod semper ante muneris susceptionem praestare debent; et qui, demum, delegantur, interpellantur, informantur absentes, *ex praecepto* in litteris delegationis, interpellationis, informationis eis imponendo cum expressa *secreti Sancti Officii* et supradictae censurae mentione.

12.º Praefatum iuramentum, cuius formula in Appendice huius Instructionis invenitur (Form. A), praestandum est (ab iis scilicet qui habitualiter, semel pro semper; ab iis autem qui tantum ad determinatum aliquod negotium vel causam deputantur, toties quoties) coram Ordinario vel eius delegato super SS. Dei Evangeliiis (a sacerdotibus quoque) et non aliter et addita promissione de munere fideliter adimplendo, ad quam tamen excommunicatio, de qua supra, non extenditur. Cavendum, ceterum, ab iis qui hisce causis praesunt, ne quis etiam ex administris ad rerum notitiam admittatur, nisi quatenus pars vel munus ab eo explendum necessario requirat.

13.º Iuramentum de secreto servando praestare hisce in causis semper debent etiam accusatores seu denuntiantes et testes; nulli tamen hi subiiciuntur censurae, nisi forte aliqua in ipso accusationis, depositionis vel excussionis actu iisdem expresse comminata fuerit. Reus vero gravissime moneatur, ut et ipse cum omnibus, praeterquam cum suo defensore secretum servet, sub poena suspensionis a divinis in casu transgressionis ipso facto incurrendae.

14.º Ad actorum, denique, redactionem, linguam, confirmationem, custodiam et fortuitam nullitatem quod attinet, servanda omnino erunt quae canonibus 1642-43, 379-80-81-82 et 1680 respective praescribuntur.

TITULUS PRIMUS.

DE PRIMA CRIMINIS NOTITIA.

15.° Cum sollicitationis crimen remotis prorsus arbitris patrari soleat, ne fere semper inestimabili cum animarum detrimento occultum impunitumque maneret, necesse fuit unicum, ut plurimum, illius conscium, poenitentem nempe sollicitatum, ad ipsum revelandum *per denunciationem* positiva lege impositam adigere. Igitur :

16.° « Ad normam Constitutionum Apostolicarum et nominatim « Constitutionis Benedicti XIV *Sacramentum Poenitentiae* 1 Iunii « 1741, debet poenitens sacerdotem reum delicti sollicitationis in « confessione intra mensem denunciare loci Ordinario vel Sacrae « Congregationi Sancti Officii; et confessarius debet, graviter onerata eius conscientia, de hoc onere poenitentem monere » (Can. 904).

17.° Ceterum, ad mentem can. 1935, quilibet fidelium semper potest delictum sollicitationis, de quo certam notitiam habuerit, denunciare; imo obligatio denunciationis urget quotiescumque ad id quis adigitur ex ipsa naturali lege ob fidei vel religionis periculum vel aliud imminens publicum malum.

18.° « Fidelis vero qui scienter omiserit eum, a quo sollicitatus « fuerit, intra mensem denunciare contra praescriptum (suprarelati) « canonis 904, incurrit in excommunicationem latae sententiae ne « mini reservatam, non absolvendus nisi postquam obligationi satis « fecerit aut se satisfacturum serio promiserit » (Can. 2368, § 2).

19.° Denunciationis onus est personale et ab ipsa persona sollicitata regulariter per se adimplendum. Verum si gravissimis difficultatibus impediatur quominus hoc perficere ipsa possit, tunc vel per epistolam vel per aliam personam sibi benevisam suum adeat Ordinarium vel S. Congregationem Sancti Officii aut S. Poenitentiarum, expositis omnibus circumstantiis (Instr. S. O. 20 Febr. 1867, n. 7).

20.° Denunciations anonymae generatim spernendae sunt; poterunt tamen vim adminicularem habere vel ulterioribus investiga-

tionibus occasionem praebere, si peculiaria rerum adiuncta accusationem probabilem reddant (Cfr. can. 1942, § 2).

21.° Obligatio denunciationis ex parte poenitentis sollicitati non cessat ob spontaneam confessionem a confessario sollicitante forte factam, nec ob eius translationem, promotionem, condemnationem, praesumptam emendationem aliasque id genus causas; cessat tamen eius morte.

22.° Quodcumque contingat ut confessarius aliisque ecclesiasticus vir ad aliquam denunciationem recipiendam deputetur, una cum instructione de actis iudicialia ratione assumendis expresse moneatur ut eadem dein omnia ad Ordinarium seu ad personam quae eum deputavit, illico transmittat, nullo prorsus eorum exemplo vel vestigio apud se relicto.

23.° In denunciationibus recipiendis hic, regulariter, ordo servetur: Primo iuramentum de veritate dicenda ad tactum SS. Evangeliorum praestandum denunciante deferatur; interrogetur dein ipse iuxta formulam (Form. E), cauto ut omnia et singula ad sollicitationes quas passus est pertinentia breviter quidem et decenter sed clare et distincte enarret; nullimode tamen ab eo quaeratur an sollicitationi consenserit, imo expresse moneatur se non teneri ad consensum forte praestitum manifestandum; responsiones ex continente, non solum quod attinet ad substantiam sed etiam ad ipsa testimonii verba (Can. 1778), scripto redigantur; integrum tum instrumentum clara et distincta voce denunciante perlegatur, data ipsi facultate addendi, supprimendi, corrigendi, variandi; exigatur demum eius subscriptio vel, si scribere nesciat vel nequeat, signum crucis; eoque adhuc praesente, addatur subscriptio recipientis et, si adfuerit (Cfr. n. 9), notarii; et antequam dimittatur, deferatur eidem, ut supra, iuramentum de secreto servando, comminata, si opus fuerit, excommunicatione loci Ordinario vel S. Sedi reservata (Cfr. n. 13).

24.° Quodsi aliquando, gravibus obstantibus rationibus in actis semper exprimendis, praxis haec ordinaria servari nequeat, permittitur ut una vel altera ex praescriptis formis, salva tamen substantia, praefereatur. Ita si iuramentum super SS. Evangeliiis praestari nequeat, praestari poterit alia ratione atque etiam verbis tantum; si

instrumentum denunciationis non possit ex continenti scripto redigi, poterit opportuniori tempore et loco a recipiente vel denunciante conscribi et postea ab ipso denunciante coram recipiente iuramento confirmari et obsignari; si instrumentum ipsum nequeat denunciante perlegi, poterit ei tradi legendum.

25.° In casibus vero difficilioribus permittitur etiam ut denunciatio (praevia scilicet denunciantis venia, ne sigillum sacramentale violari videatur) recipiatur a confessario in ipsa sede confessionali. Hoc in casu, si continenter fieri nequeat, scribatur domi a confessario vel ab ipso denunciante, aliaque die utroque in sedem confessionalem denuo conveniente, perlegatur vel tradatur legenda, ac iuramento et propria subscriptione vel signo crucis (nisi haec apponere omnino impossibile sit) a denunciante confirmetur. De his tamen omnibus, ut iam superiori numero dictum est, expressa in actis mentio semper facienda erit.

26.° Tandem, si gravis omnino ac prorsus extraordinaria urgeat causa, denuntiatio fieri poterit etiam per relationem a denunciante scriptam, dummodo tamen coram loci Ordinario eiusve delegato ac notario, si adsit (Cfr. n. 9), iureiurando postea confirmetur et subsignetur; quod pariter dicendum est de denunciatione informi, per epistolam, ex. gr., vel oretenus extrajudicialiter facta.

27.° Denunciatione qualibet accepta, Ordinarius *tenetur sub gravi* eam quamprimum communicare cum promotore iustitiae qui scripto declarare debet, an specificum sollicitationis crimen in sensu n. 1 in casu adsit vel non et, si Ordinarius ab eo dissentiat, intra decem dies rem deferre ad Sanctum Officium.

28.° Si e contra Ordinarius et promotor iustitiae in unum consentiant, vel utcumque promotor iustitiae recursum ad S. Officium non faciat, tunc Ordinarius, si specificum delictum sollicitationis non adesse decreverit, acta in archivio secreto reponenda mandet, vel pro natura et gravitate denuntiarum rerum iure et munere suo utatur; si vero adesse censuerit, illico ad inquisitionem procedat. (Cfr. can. 1942, § 1).

TITULUS SECUNDUS.

DE PROCESSU.

CAP. I. — De Inquisitione.

29.° Habita per denunciations prima de sollicitationis crimine notitia, inquisitio specialis peragenda est « ut constet an et quo fundamento innitatur imputatio » (Can. 1939, § 1); idque eo vel magis quod, cum huiusmodi delictum, ut iam supra dictum est, in abscondito patrari soleat, directa de eo testimonia, praeterquam a parte laesa, nonnisi raro haberi possunt. Tria autem potissimum sunt ad quae talis inquisitio extendi debet, scilicet :

- a) ad praecedentia denunciati;
- b) ad denunciationum consistentiam;
- c) ad alias personas ab eodem confessario sollicitatas aut utcumque conscias criminis si quae, ut non raro accidit, a denunciatis inducantur.

30.° Ad primum (a) ergo quod attinet, Ordinarius simul ac aliquam de sollicitationis crimine denunciationem acceperit, si denunciatus, sive e clero saeculari is sit sive e regulari (Cfr. n. 4), in suo territorio residentiam habeat, exquirat num aliae contra eum in archivo accusationes etiam de diversa materia extent easque resumat; et si forte in aliis territoriis antea commoratus fuerit, petat etiam a respectivis Ordinariis et, si religiosus, a superioribus quoque regularibus, an aliquid habeant quod eum quomodocumque gravare possit. Quae vero sic acceperit documenta, in acta referat in unum cumulanda sive ad iudicium, ratione continentiae seu connexionis causarum (Cfr. can. 1567), de omnibus una simul ferendum; sive ad aggravantem recidivitatibus circumstantiam in sensu can. 2208 constabiliendam atque aestimandam.

31.° Sin autem de denunciato agatur qui non habeat residentiam in suo territorio, Ordinarius acta omnia transmittat ad Ordinarium ipsius denunciati vel, isto non cognito, ad Supremam S. Congregationem S. Officii, salvo iure denegandi interim sacer-

doti denunciato facultatem exercendi ecclesiastica ministeria in propria diocesi aut illam iam forte concessam revocandi, si quando ad eam accesserit vel redierit.

32.° Quod spectat ad secundum (b), pondus cuiusque denunciationis, qualitates et circumstantiae serio accurateque perpendendae sunt ut pateat an et quam fidem ipsae mereantur. Nee sufficit ut quomodolibet, sed necesse est ut certa ac iudiciali forma id innotescat; quod per dictionem « *diligentius peragere* » in foro S. Officii significari solet.

33.° Hunc in finem simul ac aliquam de sollicitationis crimine denunciationem Ordinarius acceperit, vel per se vel per sacerdotem specialiter delegatum advocabit (separatim scilicet et qua decet circumspectione) duos testes, quantum fieri poterit, ex coetu ecclesiastico, utut vero omni exceptione maiores, qui bene noverint tum denuntiatum tum denuntiantem eosque, adstante notario (Cfr. n. 9) qui interrogationes et responsiones scripto referat, sub sanctitate iuramenti de veritate dicenda et de secreto servando cum comminatione, si necesse videatur, excommunicationis loci Ordinario vel S. Sedi reservatae (Cfr. n. 13), interrogabit (Form. G.) de vita, moribus et publica fama tum denuntiatum tum denuntiantis; an denuntiantem censeant fide dignum; vel, contra, mentiendi, calumniandi, peierandi capacem; et an ullam unquam odii, simultatis vel inimicitiarum causam inter ipsum denuntiantem ac denuntiatum extitisse sciant.

34.° Si denunciations sint numero plures, nihil impedit quominus iidem pro omnibus vel diversi pro singulis testes adhibeantur, cauto tamen semper ut duplex quoad denuntiatum et unumquemque denuntiantem habeatur testimonium.

35.° Si inveniri nequeant duo testes qui noverint unusquisque tum denuntiatum tum denuntiantes, vel si nequeant absque scandali periculo aut famae detrimento de eo et his simul interrogari, peragentur diligentiae, ut aiunt, *dimidiatae* (Form. II), interrogatis nempe duobus testibus circa solum denuntiatum aliisque duobus circa solos singulos denuntiantes. Hoc tamen in casu prudenter aliunde inquirendum erit, an denuntiantes odio, inimicitia vel alto humano affectu contra denuntiatum afficiantur.

36.° Si ne diligentiae quidem dimidiatae peragi possint vel quia testes apti inveniri nequeunt vel quia scandalum aut famae detrimentum merito timendum est, suppleri poterit, caute tamen ac prudenter, per informationes extraiudiciales circa denuntiatum et denuntiantes eorumque mutuas personales relationes scripto redigendas; vel etiam per subsidiarias probationes quae accusationem roborent vel infirment.

37.° Quod demum spectat ad tertium (c), si in denuntiationibus, quod non raro contingit, aliae inducantur personae forte pariter sollicitatae vel quae de hoc crimine testimonium ferre aliqua ratione possint, hae quoque omnes et scorsim iudiciaria forma (Form. I) examinandae sunt: et primo per *generalia*, deinde per *gradus*, quoad ita res ferat, ad *particularia* deveniendo, interrogari debent, utrum et quomodo revera fuerint ipsae sollicitatae, vel alias personas fuisse sollicitatas noverint vel audierint. (Instr. Sancti Officii 20 Febr. 1867, n. 9).

38.° Summa tamen circumspectione utendum est in his personis ad examen invitandis; etenim non semper opportunum erit eas ad publicum cancellariae locum convenire, praesertim si examini subiciendae sint vel puellae vel uxoratae aut famulatu addictae; tunc enim consultius erit eas vel in sacriis vel alibi (ex. gr. in sede confessionali), iuxta prudentem Ordinarii seu iudicis existimationem caute convocare ad eorum examen assumendum. Quod si examinandae vel in monasteriis aut in nosocomiis seu in piis puellarum domibus existant, tunc magna cum diligentia et diversis diebus iuxta circumstantias peculiare vocandae erunt. (Instr. S. Off., 20 Iulii 1890).

39.° Quae superius de modo recipiendi denunciationes dicta sunt, applicentur etiam, mutatis mutandis, examini personarum quae inductae fuerint.

40.° Harum personarum examina positivum effectum sortita, quibus scilicet sacerdos inquisitus vel alius gravatus extiterit, habeantur ut verae ac proprie dictae denunciationes, ceteraque omnia circa ea peragantur quae de criminis qualificatione, de ~~resumptione~~ praecedentium et de diligentis peragendis supra praescribuntur.

41.° Hisce autem omnibus expletis, communicet Ordinarius acta

cum promotore iustitiae qui videat num cuncta rite gesta fuerint an non. Et siquidem nihil is contra excipiendum censeat, processum inquisitorium clausum declaret.

CAP. II. — De Ordinationibus canonicis
et admonitione delinquentis.

42.º Clauso processu inquisitorio, Ordinarius, audito promotore iustitiae, procedat ut sequitur, nempe :

a) si constet denuntiationem omni prorsus fundamento destitui, iubeat id in actis declarari, et documenta accusationis destruantur;

b) si criminis indicia habeantur vaga et indeterminata vel incerta, iubeat acta in archivo reponi, resumenda si quid aliud in posterum supervenerit;

c) si vero indicia criminis habeantur satis gravia sed nondum sufficientia ad accusatoriam actionem instituendam, ut ecce praesertim si una tantum vel tantum duae habeantur denuntiationes cum regularibus quidem diligentibus sed nullis vel non satis firmis subsidiariis probationibus munitae (Cfr. n. 36), vel etiam plures sed cum diligentibus incertis aut deficientibus, iubeat Reum iuxta diversos casus (Form. M) *primo* vel *secundo*, *paterne*, *graviter* vel *gravissime* moneri ad normam can. 2307, addita, cum opus fuerit, *explicite comminatione processus*, si qua nova alia accusatione gravetur; actaque, ut supra, in archivo serventur et invigiletur interrim moribus imputati (Can. 1946, § 2, n. 2);

d) si denique certa vel saltem probabilia ad accusationem instituendam argumenta praesto sint, iubeat Reum citari et constitutis subiici.

43.º Monitio, de qua in numero precedenti (c) secreto semper facienda est; fieri tamen poterit etiam per epistolam vel per interpositam personam, sed quovis in casu de ea constare debet ex aliquo documento in secreto Curiae archivo asservando (Cfr. can. 2309, §§ 1 et 5), addita notitia de modo quo denuntiatus eam exceptit.

44.º Si post primam monitionem aliae contra eundem Reum accusationes supervenerint de sollicitationibus monitionem ipsam prae-

cedentibus, videat pro suo arbitrio et conscientia Ordinarius an prima illa monitio ut sufficiens habenda sit vel potius ad novam monitionem aut etiam ad ulteriora procedendum (Ibidem, § 6).

45.° Contra canonicas huiusmodi ordinationes promotori iustitiae ius est appellandi et imputato recursum faciendi ad S. Congregationem S. Officii infra decem dies ab earum emanatione vel intimatione. Quo in casu acta causae ad eandem S. Congregationem transmittenda erunt ad praescriptum can. 1890.

46.° Ipsae tamen, etsi ad effectum deductae, actionem poenalem non extinguunt; ideoque, aliis postea accusationibus forte supervenientibus, de iis quoque quae dictis canonicis ordinationibus causam dederunt, ratio habenda erit.

CAP. III. — De Reorum constitutis.

47.° Cum semel sufficientia ad accusationem instituendam, ut supra n. 42 (*d*) dictum est, argumenta in promptu habeantur, Ordinarius, audito promotore iustitiae et servatis omnibus, quantum scilicet peculiaris harum causarum indoles sinit, quae de citatione et denuntiatione actorum iudicialium lib. IV, tit. VI, cap. II, Codicis statuuntur, decretum feret (Form. O) de Reo coram se vel iudice a se delegato (Cfr. n. 5) citando ad crimina contra eum deducta ipsi contestanda, quod in foro S. Officii vulgo dicitur « *Reum constitutis subiicere* »; illudque modo in iure praescripto ad Rei ipsius notitiam deducendum curabit.

48.° Citatum Reum comparentem, antequam constituta formiter aperiantur, paterne ac suaviter hortetur iudex ad confessionem, eoque hisce hortationibus assentiente, iudex, accessito notario vel etiam, si opportunius duxerit (Cfr. n. 9), absque huius interventu, confessionem recipiat.

49.° Hoc in casu, siquidem confessio cum actis collata substantialiter plena inveniatur, praehabito voto promotoris iustitiae in scriptis edendo, causa, ceteris aliis omissis (V. infra cap. IV), definitiva sententia concludi poterit, data tamen Reo optione sententiam ipsam acceptandi vel regularem processus evolutionem petendi.

50.° Sin autem, contra, Reus crimen negaverit, vel confessionem fecerit non substantialiter integram, vel etiam latam confessionis

intuitu summatim sententiam detrectaverit, iudex, adstante notario, perlegat illi decretum, de quo praecedenti n. 47, et constituta aperta declaret.

51.° Apertis constitutis, potest iudex ad mentem canonis 1956, audito promotore iustitiae, Reum conventum vel omnino a sacro ministerio exercendo vel tantum a sacramentalibus fidelium confessionibus audiendis usque ad iudicii exitum suspendere. Si vero forte censeat eum posse testibus timorem incutere aut eos subornare aut alio modo iustitiae cursum impedire, potest etiam, audito pariter promotore iustitiae, mandare ut in praefinitum locum secedat ibique sub speciali vigilantia maneat (Can. 1957). Et contra utrumque huiusmodi decretum non datur iuris remedium (Can. 1958).

52.° Hisce praehabitis, procedetur ad Rei excussionem iuxta formulam *P*, cauto diligentissime ex parte iudicis ne accusatorum et maxime denuntiantium personae prodantur, et ex parte Rei ne sigillum sacramentale quomodolibet violetur. Imo si quid Reo in aestu sermonis exciderit quod eiusdem sigilli sive directam sive indirectam violationem redolere videatur, ne sinat iudex id a notario in acta referri; et si forte inconsiderate relatum, iubeat, cum primum animadverterit, plane deleri. *Omnino vero meminerit iudex Reum iuramento veritatis dicendae adstringere nunquam fas esse:* (Cfr. can. 1744).

53.° Expleta in omnibus Rei excussione actisque a promotore iustitiae visis et probatis, iudex de conclusione in causa decretum ferat (Can. 1860) et, si forte sit iudex delegatus, acta omnia ad Ordinarium transmittat.

54.° Quod si forte, tandem, Reus contumax fuerit, vel ex gravibus omnino rationibus Constituta in Curia dioecesana peragi nequeant, Ordinarius, salvo sibi iure Reum suspendendi a divinis, integram causam deferat ad S. Officium.

CAP. IV. — De causae discussione, de sententia definitiva et de appellatione.

55.° Ordinarius, acceptis actis, nisi velit ipsemet ad sententiam definitivam procedere, iudicem deleget (Cfr. n. 5) alium, quantum fieri poterit, ab eo qui inquisitionem vel constituta peregit (Cfr.

can. 1941, § 3). Index autem, quicumque ille sit vel Ordinarius vel eius delegatus, congruum pro suo prudenti arbitrio temporis spatium defensori praestituat ad defensionem parandam eamque in duplici exemplari, altero ipsi iudici altero promotori iustitiae tradendo, exhibendam (Cfr. can. 1862-63-64). Promotor vero iustitiae intra tempus pariter a iudice praefiniendum exhibeat in scriptis suam, quam nunc vocant, *requisitoriam* (Form. Q).

56.° Tandem, congruo temporis spatio interposito (Can. 1870), iudex, pro conscientia ex actis et probatis sibi efformata (Can. 1869), definitivam sive condemnatoriam, si certus de crimine; sive absolutoriam, si certus de innocentia; sive dimissoriam, si ex defectu probationum invincibiliter dubius, sententiam pronuntiabit.

57.° Sententia iuxta respectivas formulas huic Instructioni annexas scripto exarata, executorio decreto (Can. 1918) munita ac promotori iustitiae prius notificata, Reo ad hoc citato a iudice pro tribunali sedente, adstante notario, solemniter intimanda erit. Si quidem vero Reus citationem detrectans non comparuerit, intimatio sententiae fiat per epistolam, exacto per publicum epistolarum diribitorium eius receptionis testimonio.

58.° Ab ea tum Reus, si se gravatum putet, tum promotor iustitiae ius habent appellandi ad Supremum Tribunal Sancti Officii, iuxta praescriptum can. 1879 et seqq. intra decem dies ab ipsius solempni intimatione; et huiusmodi appellatio est in suspensivo, firma tamen, si lata fuerit (Cfr. n. 51), Rei suspensione ab audiendis sacramentalibus confessionibus vel a sacro ministerio exercendo.

59.° Interposita utiliter appellatione, omnium causae actorum authenticum exemplum vel ipsamet prototypa ad Sanctum Officium, quo citius fieri poterit, iudex transmittere debet, additis informationibus quas necessarias vel opportunas indicaverit (Can. 1890).

60.° Ad querelam, demum, nullitatis quod attinet, si aliquando casus occurrat, serventur ad unguem praescripta canonum 1892 - 97; quod vero spectat ad executionem sententiae, serventur, pro harum causarum natura, praescripta canonum 1920 - 21.

TITULUS TERTIUS.

DE POENIS.

61.° « Qui sollicitationis crimen commiserit, suspendatur a « celebratione Missae et ab audiendis sacramentalibus confessionibus vel etiam, pro delicti gravitate, inhabilis ad ipsas excipiendas « declaretur, privetur omnibus beneficiis, dignitatibus, voce activa « et passiva, et inhabilis ad ea omnia declaretur, et in casibus gravioribus degradationi quoque subiiciatur ». Ita Codicis can. 2368 § 1.

62.° Pro recta huius canonis practica applicatione in poenis contra sacerdotes de sollicitationis crimine convictos aequa proportionem ad mentem can. 2218, § 1 decernendis haec potissimum ad criminis gravitatem aestimandam prae oculis habeantur, videlicet : personarum sollicitatarum numerus earumque conditio, ut ecce si aetate minores vel per vota religiosa Deo specialiter consecratae; sollicitationis forma, si forte, praesertim, cum falso dogmate aut falso misticismo coniuncta; actuum patratorum nedum formalis sed et materialis turpitude et speciatim sollicitationis cum aliis delictis connectio; diuturnitas inhonestae conversationis; criminis iteratio; recidivitas post monitionem; obfirmata sollicitatoris malitia.

63.° Ad poenam maximam degradationis, quae Reis religiosi commutari poterit in reductionem ad statum *conversi*, tunc tantum deveniatur cum, omnibus perpensis, evidenter appareat Reum, in profundo malitiae demersum, in abusu sacri ministerii, gravi cum scandalo fidelium animarumque pernicie, eo temeritatis et consuetudinis devenisse ut nulla, humane loquendo, vel fere nulla de eius emendatione spes amplius affulgeat.

64.° Poenis proprie dictis sequentes, ad illarum effectum plenius et securius obtinendum, in huiusmodi causis supplementares sanctiones superaddendae erunt, nempe :

a) Reis omnibus iudicialiter convictis superimponantur congruae, pro modo culparum, poenitentiae salutare, haud quidem in poenarum proprie dictarum subrogationem in sensu canonis 2312, § 1, sed ad earum complementum, et inter has (Cfr. can. 2313) praesertim exercitia spiritualia per aliquot dies in domo aliqua religiosa peragenda cum suspensione, iis durantibus, a Missae celebratione.

b) Reis vero convictis et confessis imponatur insuper abiuratio, iuxta diversos casus, de levi aut de vehementi haeresis suspicionem in quam ob ipsam criminis naturam sacerdotes sollicitantes incurrunt, vel etiam de haeresi formali si forte sollicitationis crimen cum falso dogmate coniunctum fuerit.

c) Qui in periculo relabendi versantur, ideoque eo magis recidivi peculiari vigilantiae submittantur (Can. 2311).

d) Quoties, prudenti Ordinarii iudicio, ad delinquentis emendationem, ad occasionis proximae remotionem, vel ad scandali praeventionem aut reparationem necessaria videatur, addatur praescriptio vel prohibitio certo in loco commorandi (Can. 2302).

e) Denique, cum de crimine absolutionis complicitis, prouti hoc in Const. *Sacramentum Poenitentiae* delineatur, nulla unquam in foro externo, sigilli sacramentalis ergo, ratio haberi queat, addatur Reo in fine sententiae condemnatoriae consilium ut, si is forte complicitem absolverit, consulat conscientiae suae per recursum ad Sacram Poenitentiarum.

65.º Ad normam can. 2236, § 3 haec omnes poenae, utpote a iure, cum semel a iudice ex officio applicatae fuerint, remitti non possunt nisi a Sancta Sede per Supremam Sacram Congregationem Sancti Officii.

TITULUS QUARTUS.

DE COMMUNICATIONIBUS OFFICIALIBUS.

66.° Quivis Ordinarius statim ac aliquam de sollicitationis crimine denuntiationem acceperit, id S. Officio significare nunquam omittat. Et si forte agatur de sacerdote sive saeculari sive religioso in alieno territorio residentiam habente transmittat insimul (ut iam supra n. 31 dictum est) ad Ordinarium loci, ubi denuntiatus actu commoratur vel, eo non cognito, ad S. Officium authenticum ipsius denuntiationis exemplum cum diligentibus, quo meliori modo peragi potuerint, atque opportunis informationibus et declarationibus.

67.° Quivis Ordinarius qui adversus aliquem sacerdotem sollicitantem rite processerit, Sacram Congregationem Sancti Officii et, si de religioso res sit, Superiorem quoque eius Generalem de causae exitu certiores facere ne omittat.

68.° Si quis sacerdos de sollicitationis crimine damnatus vel etiam tantum admonitus in aliud territorium suam residentiam transferat, Ordinarius a quo moneat quamprimum Ordinarium ad quem de illius praecedentibus et statu iuridico.

69.° Si quis sacerdos in causa sollicitationis suspensus ab audiendis sacramentalibus confessionibus haud vero a sacra praedicatione in alienum territorium ad praedicandum forte se conferat, commonefiat a proprio ipsius Praelato. sive saeculari sive religioso, huius territorii Ordinarius eum non posse ad sacramentales confessiones excipiendas adhiberi.

70.° Hae omnes officiales communicationes *sub secreto Sancti Officii* semper faciendae erunt; cumque ad commune Ecclesiae bonum maxime intersint, *praeceptum eas faciendi obligat sub gravi.*

~~~~~

TITULUS QUINTUS.
DE CRIMINE PESSIMO.

71.° Nomine criminis pessimi heic intelligitur quodcumque obscœnum factum externum, graviter peccaminosum, quomodocumque a clerico patratum vel attentatum cum persona proprii sexus.

72.° Quae de crimine sollicitationis hucusque statuta sunt, valeant quoque, mutatis tantum pro rei natura necessario mutandis, pro *crimine pessimo*, si quis forte clericus penes loci Ordinarium de eo (quod Deus avertat) accusari contingat, excepta obligatione denunciationis *ex lege Ecclesiae positiva*, nisi forte ipsum fuerit cum crimine etiam sollicitationis in confessione sacramentali coniunctum. In poenis vero contra huiusmodi delinquentes decernendis, praeter ea quae supra dicta inveniuntur, habeatur insuper praec oculis canon 2359, § 2.

73.° Crimini pessimo, pro effectibus poenalibus, aequiparatur quodvis obscœnum factum externum, graviter peccaminosum, quomodocumque a clerico patratum vel attentatum cum impuberibus cuiusque sexus vel cum brutis animantibus (*bestialitas*).

~~~~~
Ex audientia SS^mi die 9 Iunii 1922.

SS^mus Dominus Noster Pius Papa XI in audientia E^mo Cardinali Secretario S. Officii die 8 Iunii 1922 impertita, Instructionem hanc adprobare et confirmare dignatus est, mandans ad quos spectat ut eam ad unguem servent et servare faciant.

Romae, ex Aed. S. C. die 9 Iunii 1922.

Loco ✠ Signi.

R. CARD. MERRY DEL VAL.